

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ ÖZYETERLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: MUĞLA ÖRNEĞİ

Şule AYCAN^{1*}, Özge SEÇMEN², Sinan SEYHAN²

¹Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi, Muğla

²Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği Öğrencisi, Muğla

Özet: Bu çalışmada, Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesinde 2008–2009 öğretim yılında öğrenim gören 107 Fen Bilgisi Öğretmen adayına (ikinci ve dördüncü sınıf) mesleki özyeterlikleri hakkındaki görüşlerini belirlemek için “Mesleki Özyeterlik Ölçeği” uygulanmıştır. Elde edilen bulgular SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 14,0 paket programı kullanılarak istatistiksel olarak yorumlanmıştır. Araştırmadan bulunan bulgulara göre, ikinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin mesleki özyeterlikleri arasında bir fark bulunmamıştır. Bu çalışma %80 güvenirlilindedir.

Anahtar Kelimeler: *Özyeterlik, mesleki özyeterlik, öğretmen adayı, eğitim fakültesi*

VIEWS OF SCIENCE PRE-SERVICE TEACHERS ABOUT PROFESSIONAL SELF-EFFICACY

Abstract: In this study, it has been administered “Professional Self-Efficacy Scale” to 107 science prospective teachers (second and fourth classes) to determine views on professional self-efficacy, at the Faculty of Education of Muğla University in 2008–2009 academic year. The data has been evaluated by SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 14.0 statistical package program. According to the findings, there is no significant difference between the second-year students’ perceptions of their professional self- efficacy and those of the fourth-year students. The reliability of this study is 80%.

Key words: *Self-efficacy, professional self-efficacy, prospective teacher, faculty of education*

*Sorumlu yazar

suleaycan@hotmail.com

1. Giriş

Eğitim, tüm öğrenmeleri kapsayan ve insanın yaşamı boyunca süren öğrenme etkinliklerini ifade etmektedir. Eğitimin amaçlarını gerçekleştirebilmek ve eğitimde verim elde edebilmek için sistemin tüm parçalarının uygun şekilde işletilmesi gerekir. Çağdaş eğitim anlayışında; öğretmen, öğrenci, müfettiş, yönetici, çevre, okul ve aile birbirleriyle etkileşimde bulunan bir bütünü parçalarıdır [1]. Eğitim sisteminin başarısı, o sistemi hayata geçirip uygulayacak olan öğretmenin başarısından ayrı tutulamaz [2]. Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği yeterlikleri yerine getirmeleri, onların iyi eğitim almalarının yanında, öğretmenlik görevini ve gereken sorumlulukları yerine getirebileceklerine olan inançları ile doğrudan ilişkilidir [3]. Öğretmenin öğretim konusundaki performansında onun eğitim konusundaki özyeterlik inancının etkili olduğu düşünülmektedir [4]. Özyeterlik, kişinin bir işi başarıyla yapmak için gerekli becerilere sahip olduğu konusundaki inancıdır [5]. Özyeterlik (self efficacy) Bandura'nın Sosyal Öğrenme Kuramı'nda (Sosyal Bilişsel Kuram) öne çıkan önemli bir kavram olup, bireylerin olası durumlar ile başa çıkabilmek için gerekli olan eylemleri ne kadar iyi yapabildiklerine ilişkin bireysel yargılarıdır [6]. Özyeterlik inançları ile ilgili olarak eğitim alanında yapılan çalışmaların üç kategoride ele alındığı görülmektedir. Bunlar; özyeterlik inançlarının akademik başarı ve performans üzerindeki etkileri ile ilgili araştırmalar, özyeterlik inançlarının uzmanlık alanının seçimi ve meslek tercihlerine etkilerini konu alan araştırmalar ve öğretmenlerin öz yeterlik inançları ile öğretimde gerçekleştirdikleri uygulamalar ve farklı öğrenci ürünleri arasındaki ilişkiyi konu alan araştırmalardır [7]. Bu araştırmanın amacı, Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Fen Bilgisi Öğretmenliği programında öğrenim gören ikinci ve dördüncü sınıf öğrencilerin mesleki özyeterlik düzeylerinin kendi

görüşlerine dayanarak yeterli olup olmadıklarını gözlemek ve öğretmenlik mesleği hakkında bazı sorunları belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda; cinsiyetin, mezun oldukları lisenin, öğrenim türünün ve öğrenim gördükleri sınıfın özyeterliliklerine bir etkisi var mıdır? Sorularına yanıt aranacaktır. Ayrıca elde edilecek veriler, Fen Bilgisi öğretmenlerine, Fen Bilgisi öğretmen adaylarına mesleki uygulamalarına ilişkin sonuç ve öneriler sunarak katkı sağlayacaktır.

2. Yöntem

Araştırmanın evrenini, Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Fen Bilgisi Öğretmenliği programında öğrenim gören ikinci ve dördüncü sınıf öğrencileri, örneklemini ise bu evrenden tesadüfi olarak seçilen 107 (51 kız, 56 erkek) öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemin ikinci ve dördüncü sınıflarla sınırlandırılmasının nedeni; diğer sınıflara göre sayı olarak fazla olmaları ve iletişimin daha kolay sağlanmasıdır. Ayrıca bu iki farklı grubun karşılaştırılmasının bir diğer nedeni ise; öğretim yöntem ve tekniklerini kuramsal olarak görmüş ve öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında hayata geçirme fırsatı yakalamış bir grup ile bu imkânlara sahip olmayan bir grubun, mesleki özyeterlilikleri hakkındaki görüşleri arasındaki ilişkinin anlamlılığı/farklılığını ortaya koymaktır. Araştırmaya ilişkin veriler, söz konusu öğretmen adaylarının özyeterliliklerini belirlemek amacıyla, Kahyaoğlu ve Bıkmaz [1] tarafından kullanılan anketten yararlanılarak hazırlanan 11 tanesi demografik, 20 tanesi konuyla ilgili sorular içeren anketten elde edilmiştir. Fen Bilgisi öğretmen adaylarına uygulanan bu ankette konuyla ilgili olan soruların 6'sı olumsuz, 14'ü olumlu olup, üçlü likert tipi bir ölçeklendirme yapılmıştır. Uygulanan anketin güvenilirliği %80 olarak hesaplanmıştır. Öğretmen adayları tarafından verilen yanıtlar olumlu maddeler için sırasıyla en yüksek puandan en düşük puana doğru 3 "Evet", 2 "Kısmen", 1 "Hayır" olarak; olumsuz

maddeler için 3 “Hayır”, 2 “Kısmen”, 1 “Evet” olarak puanlandırılmıştır. Öğretmen adaylarından bu ifadelerden (evet, kısmen, hayır) sadece birini seçmeleri istenmiştir.

3. Bulgular

Katılımcıların anket maddelerine verdikleri yanıtlar doğrultusunda alt problemlere ilişkin bulgular tablolar halinde verilmiştir.

Öğretmen adaylarının kendi görüşlerine göre, mesleki özyeterliklerini belirlemede kullanılan ankette yer alan maddelere verdikleri yanıtların ortalaması, minimum ve maksimum puanlar ile standart sapmaları Tablo 1’de verilmiştir. Tablo 1’den görüldüğü gibi; ankette yer alan maddelerin ortalaması 2.59 bulunmuştur. Bu değer, öğretmen adaylarının mesleki özyeterliklerinin iyi olduğunu göstermektedir.

Tablo 1. Anket maddelerindeki ortalama değerlere göre öğretmen adaylarının mesleki özyeterlik düzeyleri

No	N	Ort	S. S
1	107	2.49	0.60
2	107	2.50	0.54
3	107	2.80	0.42
4	107	2.45	0.64
5	107	2.64	0.57
6	107	2.46	0.62
7	107	2.55	0.66
8	107	2.67	0.58
9	107	2.71	0.58
10	107	2.71	0.61
11	107	2.68	0.49
12	107	2.69	0.60
13	107	2.79	0.45
14	107	2.48	0.65
15	107	2.37	0.52
16	107	2.65	0.56
17	107	2.52	0.57
18	107	2.68	0.50
19	107	2.37	0.69
20	107	2.70	0.55
	Ort.	2.59	

Ort: Ortalama
S S: Standart Sapma

Tablo 1'deki maddeler (1–20) aşağıdaki gibidir.

- 1- Derslerde araç- gereç kullanmada yeterliyim.
- 2- Öğrencileri öğretim etkinliklerine katmada yetersizim.
- 3- Öğrenciyi dersin amacından haberdar etmede başarılıyım.
- 4- Bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak planlama yapmada yeterliyim.
- 5- Sınıf kurallarını belirlerken öğrencilerin görüşlerini alırım.
- 6- Öğrencilerin derste birbirleriyle gereksiz yere konuşmalarını engelleyebiliyorum.
- 7- Öğrencilere yaptıkları olumsuz davranışlar sonucunda geri bildirimde bulunamıyorum.
- 8- Sınıfın oturma düzenini, çeşitli çalışmalar için değişikliklere izin verebilecek şekilde düzenlerim.
- 9- Sınıfa zamanında girmede dikkatsizimdir.
- 10- Öğrencilerin derse zamanında girmelerini sağlayamam.
- 11- Ders zamanının nasıl kullanılacağını planlamada başarılıyım.
- 12- Öğrencilerin kişisel problemleriyle ilgilenmem.
- 13- Öğrencilerin kendilerini ifade edebilmelerine imkân veren demokratik bir sınıf ortamı oluşturmaya çalışırım.
- 14- Öğrencilerle ders dışı etkinliklerde de birlikte olmaya çalışırım.
- 15- Her derste bütün öğrencilerle iletişime girmede başarılıyım.
- 16- Diğer öğretmenlerle işbirliği yaparım.
- 17- Ders içerisindeki kavramları etkili bir şekilde öğretmek için gerekli olan adımları bilirim.
- 18- Öğrencilerin dersle ilgili sorularını ideal ölçüde cevaplayamam.
- 19- Öğrencilerin derslerinde başarısız olmalarının sorumluluğunu alırım.

20- Derslerimi öğretmede başarılıyım.

Öğretmen adaylarının kendi görüşlerine göre, mesleki özyeterlik düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğine ilişkin bulgular Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Mesleki özyeterliğin cinsiyete bağlılığı

Cins	N	Ort.	S. S	t	p
Kız	51	2.6569	.20323	2.063	.0285
Erk.	56	2.5527	.30398		

Tabloya bakıldığında öğretmen adaylarının mesleki özyeterliliklerine dair görüşleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark yer almaktadır($p=0,02$, $p<0,05$). Kız öğretmen adaylarının, mesleki öz yeterliliklerine dair görüşleri erkek öğretmen adaylarının görüşlerine göre daha üst düzeyde bulunmaktadır.

Öğretmen adaylarının kendi görüşlerine göre, mesleki özyeterlik düzeylerinin öğrenim türüne göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğine ilişkin bulgular Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Mesleki özyeterlik ile öğrenim türü ilişkisi

Öğr. Tür	N	Ort.	S S	t	p
1.	48	2.6156	.23296	.466	.642
2.	59	2.5915	.28979		

Tablo 3'den görüldüğü gibi öğretmen adaylarının, mesleki özyeterliliklerine dair görüşleri ile öğrenim türleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0,05$).

Araştırma evrenindeki öğretmen adayları normal öğretim veya ikinci öğretim olmak üzere iki türlü öğrenim görmektedirler. Öğretmen adaylarının normal öğretimde öğrenim görmeleri ile ikinci öğretimde öğrenim görmeleri arasında anlamlı bir farklılık yer almamaktadır.

Öğretmen adaylarının kendi görüşlerine göre, mesleki özyeterlik düzeylerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğine ilişkin bulgular Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Mesleki özyeterlik ile öğrenim görülen sınıf arasındaki bağlantı

Sınıf	N	Ort.	SS	T	p
2.	43	51.95	6.047		
4.	64	52.11	.4.778	-.149	.882

Tablo 4’den görüldüğü gibi p değeri 0.05 ‘den büyük bulunduğundan, anlamlı bir fark yoktur. Yani, hem 2. sınıf hem de 4. sınıf öğrencileri, kendilerini mesleki bakımdan yeterli görmektedirler.

Öğretmen adaylarının kendi görüşlerine göre, mesleki özyeterlik düzeylerinin bitirdikleri lise türüne göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğine ilişkin bulgular Tablo 5 ve 6’da verilmiştir.

Tablo 5. Mesleki özyeterlik ile bitirilen lise türü arasındaki bağlantı

	Kareler Toplamı	S D	Kareler Ort.	F	p
Grup İçi	.168	4	.042		
Grup Arası	7.269	102	.071	.466	.672
Toplam	7.437	106			

S D: Serbestlik Derecesi

Tablo 5’ e bakıldığında, p değeri 0.05 den büyük olduğundan anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Yani, öğretmen adaylarının bitirdikleri lise türünün mesleki özyeterlikleri hakkında görüşlerini etkilemediği anlaşılmaktadır.

Tablo 6. Öğrencilerin mezun olduğu lise türlerinin ortalama ve standart sapma değerleri

Lise Türü	N	Ort.	SS
Normal Lise	46	2.61	.268
Anadolu Lisesi	26	2.65	.234
Öğretmen Lisesi	11	2.53	.278
Yabancı Dil Ağır. Lise	23	2.56	.293
Diğer	1	2.70	
Toplam	107	2.60	.264

Tablo 6’dan görüldüğü gibi araştırmanın evrenini oluşturan bireylerin, çoğunlukla normal lise mezunu olduğu ve lise farklılığının fazla olduğu görülmektedir.

4. Tartışma ve Sonuç

Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Fen Bilgisi Öğretmenliği programında 2008–2009 akademik yılında öğrenim gören 2. ve 4. sınıf öğrencisi 107 öğretmen adayının kendi görüşlerine göre, mesleki özyeterlik düzeylerinin ortaya konulmasının amaçlandığı bu çalışmada; öğretmen adaylarına konuyla ilgili 20 maddelik bir anket uygulanmıştır. Anketi yanıtlayan öğretmen adaylarından 103 kişi kendini yeterli gördüğü halde, 4 kişi orta düzeyde yeterli bulmuştur.

Anket maddelerine bakıldığında; en yüksek ortalamanın 2.80 olarak “öğrenciyi dersin amacından haberdar etmede yeterliyim” maddesinden, en düşük ortalamanın ise 2.37 olarak “her derste bütün öğrencilerle iletişime girmede başarılıyım” ve “öğrencilerin derslerinde başarısız olmalarının sorumluluğunu alırım” maddelerinden elde edildiği görülmüştür.

Öğretmen adaylarının mesleki özyeterliklerinin cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğini incelemek için t-testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, cinsiyetler arasında bir farkın olduğu gözlenmiştir. Kız öğretmen adaylarının aldıkları ortalama puan 2.65 iken, erkek adayların ortalama puanı 2.55’dir. Bu verilere göre, kız öğretmen adayları, erkeklere göre kendilerini daha yeterli görmektedirler.

Araştırma bulgularından; öğretmen adaylarının mesleki özyeterlik düzeylerinin öğrenim türü, öğrenim gördükleri sınıf ve mezun oldukları lise türüne göre önemli bir farklılık göstermediği bulunmuştur.

Bu çalışmadan elde edilen en önemli sonuç; araştırmaya katılan Fen Bilgisi öğretmen adaylarının; ikinci sınıfta öğrenim görenlerin, dördüncü sınıfta öğrenim görenlerden mesleki özyeterliklerinin istatistiksel olarak daha yüksek değerde oldukları sonucu çıkmıştır. Bu aslında göze çarpan bir sonuçtur. Çünkü öğretim yöntem ve tekniklerini kuramsal olarak öğrenmiş, bunun yanında “öğretmenlik uygulaması” dersi alarak “öğretmenlik” kavramını daha da içselleştirmiş bir grubun, mesleki öz yeterlik açısından daha düşük bir değer elde etmiş olması öğrencilerin “öz güven” duygusunun göstergesidir. Bu sonucun elde edilmesindeki en önemli etkenlerin; eğitim fakültelerinin programlarında yer alan dersler ile derslerin işlenişinde fakültemiz öğretim elemanlarının gösterdiği özen olduğu söylenebilir. İşte bu durum ikinci sınıftaki öğrencilerde, öğretmenlik mesleği adına önemli bir öz güven duygusu oluşturmaktadır. Örneğin, okul deneyimi dersinde öğretmen adayı; öğretmenin ve bir öğrencinin okuldaki bir gününü gözlemleyerek, öğretmenin bir dersi nasıl işlediği, öğretim yöntem ve tekniklerini nasıl uyguladığı, derste kullanılan etkinlikler,

sınıf yönetimi için neler yapıldığı, ödevlerin nasıl değerlendirildiği, çalışma yaprağı hazırlama gibi konularda bilgi sahibi olmaktadır.

Öğretmenlik uygulaması dersinde öğretmen adayı; her hafta bir günlük plan hazırlayarak, hazırlanan planı uygulama, uygulamanın okuldaki öğretmen, öğretim elemanı ve uygulama öğrencisi tarafından değerlendirilmesi, çalışma yaprağı hazırlanması gibi etkinliklerin içinde yer almaktadır [8].

Öğretmen adaylarının buldukları durum (psikolojiyi) göz önünde bulundurularak stres faktörünün de özyeterlik ve özgüven duygularında etkili olabileceği söylenebilir [11].

Öğretmen adaylarının bu çalışma sonunda sadece kendi gayretleri ile değil, ayrıca geri bildirimler (feedback) ile daha yeterli ve özgüvenli bir duruma gelmeleri sağlanabilir. Geri bildirimler öğretmen adaylarının motivasyon düzeylerini de önemli derecede etkileyecektir [9].

Sonuç olarak; öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri lisans programında kendilerini sürekli geliştirme çabasında olması ve gerekli deneyimleri elde etmeleri şarttır. Bunun için, eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının, öğretmen adaylarına rehberlik yaparak, onların eksik yönlerini belirleyip tamamlamaları konusunda yardımcı olmaları

gerekir. Çünkü bilgi toplumu olabilmek için, bu çağa uygun nesilleri yetiştirecek üstün vasıflı öğretmenlere gereksinim vardır. Öğretmenlik mesleği sadece öğretim yöntem tekniklerini bilmekle de sınırlı kalmamalıdır. Çünkü öğretim yöntem tekniklerini bilip de uygulayamamak öğrenmenin gerçekleşmemesine neden olabilir. Yani başarı, sadece bir işi yapmak için gerekli becerilere sahip olmaya bağlı değildir. Aynı zamanda, bu becerilerin etkin şekilde ve güvenle kullanımını gerektirir [10].

Çalışmanın sonucunda şu yargıya varılabilir; 2. sınıf öğretmen adaylarının 4. sınıf öğretmen adaylarına göre kendilerini daha yeterli görmelerinin nedeni; henüz okul deneyimi veya öğretmenlik uygulaması dersini almamış olmalarından kaynaklı olabilir. Böyle bir yargıya varmamızın ana sebebi; 4. sınıf öğrencileri, okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerini alarak, öğretmenlik mesleğinin sadece öğretim yöntem tekniklerini bilerek müfredatın uygulanmasından ibaret olmadığını fark etmiş olmalarıdır. Öğretmen adaylarının birçoğu mesleki bilginin öğretmenlikte yeterli olacağını düşünseler de; bir öğretmende, mesleki bilginin yanında, genel kültür ve alan bilgisi de gereklidir. Büyük olasılıkla 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının kendilerini yeterli bulmadıkları kısımlar, genel kültür veya alan bilgilerindeki

eksikliklerden kaynaklı olabilir. 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının uygulamadan yoksun olmaları doğal olarak onların öz-eleştiri yapamamalarına neden olmaktadır. Çalışmamızın sonucunda sunacağımız öneriler ise;

- ✓ Eğitim fakültelerindeki müfredatın düzenlenmesi gerektiği,
- ✓ Uygulamaya yönelik derslerin (okul deneyimi, öğretmenlik uygulaması vb) sadece son yıl değil de 4 yıllık eğitim öğretim sürecine yayılması gerektiği,
- ✓ Üniversite öğrenim hayatı boyunca alınan mesleki bilgi, alan bilgisi ve genel kültür derslerinin içeriğinin sadece teori ile sınırlı kalmayıp aynı zamanda uygulamaya da yer verilerek bütünsel bir yaklaşım ile sunulması,

olarak özetlenebilir.

5. Kaynaklar

- [1] Kahyaoğlu, M., Yangın, S., “İlköğretim Öğretmen Adaylarının Mesleki Özyeterliklerine İlişkin Görüşleri”, Kastamonu Eğitim Dergisi, 1, 73-84 (2007).
- [2] Yılmaz, M., Köseoğlu, P., Gerçek, C. ve arkadaşları, “Öğretmen Öz-yeterlik İnancı”, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, 5(58), 50-54 (2004).

[3] Alabay, E., “İlköğretim Okulöncesi Öğretmen Adaylarının Fen ile İlgili Özyeterlik İnancı Düzeylerinin İncelenmesi”, EDU7, 2(1) (2006).

[4] Çoban, T. A., Sanalan, V. A., “Fen Bilgisi Öğretimi Dersinde Özgün Deney Tasarım Sürecinin Öğretmen Adayının Özyeterlik Algısına Etkisi”, Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(2), 1-10 (2002).

[5] Erdem, M., Yılmaz, A., Akkoyunlu, B., “Öğretmen Adaylarının Bilgi Okuryazarlık Özyeterlik İnançları ve Epistemolojik İnançları Üzerine Bir Çalışma”, <http://ietc2008.home.anadolu.edu.tr/ietc2008/133.doc> (2009).

[6] Bandura, A., “Self-efficacy Mechanism in Human Agency”, American Psychologist”, 37(2), 122–147 (1982).

[7] Bıkmaz, F. H., “Sınıf Öğretmenlerinin Fen Öğretiminde Özyeterlilik İnancı Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması”, Milli Eğitim Dergisi, 161 (2004).

[8] http://yok.gov.tr/egitim/ogretmen/programlar_icerikler.htm (2008).

[9] Locke, A. Edwin, Latman, P. Gary, “Building a Practically Useful Theory of Goal Setting and Task Motivation”, 705–717 (2002).

[10] Akkoyunlu, B., Kurbanoglu, S., “Öğretmen Adaylarının Bilgi Okuryazarlığı Ve Bilgisayar Özyeterlik Algıları Üzerine Bir Çalışma”, Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi, 24 (2003).

[11] Zajacova, A., Lynch, S. M., Espenshade, T. J., “Self- Efficacy, Stress, and Academic Success in College”, Research in Higher Education, 677- 706 (2005).

Geliş Tarihi: 16/08/2009

Kabul Tarihi: 26/05/2010